

Geofyzikální ústav AV ČR
Agentura Galerie H

Vás srdečně zvou
na šestou výstavu cyklu
Setkávání

Eva Prokopcová
Obrazy z teček, kresby na tapety

zahájení 10.9.2003 v 16.00 hodin
v přednáškovém sále GFÚ

Tomáš Vávra zahraje na [didgeridoo](#), hudební nástroj původních australských obyvatel

11.9. - 24.10.2003
otevřeno po-pá 8.00-16.00 hodin

Eva Prokopcová: Kompozice č. 7, 2001, 90x100 cm

Eva Prokopcová

Obrazy z teček, kresby na tapety

Začátkem 90.let si dr. Jaromír Procházka všimnul, že obrazy Evy Prokopcové už jenom nezobrazují, ale samy se stávají „energetickými zdroji“.

Eva Prokopcová (1948) chápe obraz podobně jako Václav Boštík. Plátno je pro ni prostorem, ve kterém se něco důležitého odehrává, polem, kde (jakoby samovolně) vznikají siločáry a silokřivky, kde se formují energeticky silná místa.

Malování je interaktivní činnost, vzájemné působí vznikajícího díla a pracujícího malíře. Kde a čím má malíř začít? Leonardo da Vinci házel na stěnu namočenou houbu, náhodně vzniklé skvrny spoluurčily podobu budoucí kompozice. Cyklus tečkovaných obrazů Evy Prokopcové začal vznikat před čtyřmi lety také tak trochu náhodou. V malířčině rodině se objevila nemoc, najednou nedokázala malovat stejně jako předtím.

"Potřebovala jsem ale být v kontaktu s plátnem, chtěla jsem na něm nechat po sobě nějakou stopu, a nevěděla, jak to udělat. Neměla jsem sílu, žádnou energii, a tak jsem na plátno udělala alespoň tečku. Potom druhou, další a další. Až potom jsem zjistila, že mi to kladení jedné tečky vedle druhé dělá docela obyčejnou radost. - Ze začátku jsem plátno vůbec nevnímala jako celek, vždycky jsem se soustředila jenom na jediný bod, a pak se mi to začalo líbit. Začaly mi dělat dobře drobné gestické tahy, tečky přecházející v krátké čárky, dotýkání se plátna, formování barev. - Ve chvílích nadšení byly tečky hustší a rychlejší, v momentech únavy a bezradnosti bylo tečkování řidší, s širšími rozestupy, ale i v těchto situacích jsem cítila potřebu pokračovat dál, nepřestávat."

Tečky vznikají nejen dotyky štětce, ale i vymačkáním barevné hmoty přímo z tuby.

Způsob vytváření je na nich dobře patrný, každá tečka je jedinečným trojrozměrným útvarem. Hmotné dotyky jsou černé, červené a hnědé. Hnědá barva nejvíce zdůrazňuje prostorové kvality minimalistické malby. Připomíná hrncířskou hlínu, materiál vhodný k hnětení.

Nedávno jsem se bavil se sochařem Olbramem Zoubkem o sochařce Evě Kmentové. - „Zajímavé je,“ říká Olbram Zoubek, „že není tolik dobrých malířek jako sochařek. Myslím, že je to tím, že modelování a tvarování hmoty není žádné abstrahování. Malíř musí promítnout trojrozměrný svět na plochu plátna, a k tomu potřebuje veliký díl intelektu. Sochařina se dělá, to neříkám hanlivě, jako když se zpracovává těsto.“

Tečkování také souvisí se současným způsobem vnímání, chápání a prožívání světa, se všeobecným zahlcením digitálními obrazy, vizuálními informacemi složenými z osamocených barevných bodů. Tečkování Evy Prokopcové mají osobitou formu a osobní obsah, jsou jakoby zřejmé a přitom nejdou převyprávět. Nic známého totiž nezobrazují, nejsou odrazem vnější skutečnosti, nevznikly abstrahováním předmětného světa, samy jsou novou realitou. Působí neosobně a zároveň vzbuzují silné fyzické pocity, posedlost tečkováním je hodně tělesná.

Mezi dvěma body (doteky) může být cokoli. Může tam tudy například procházet nekonečně mnoho nekonečných křivek nebo přímk. Hmotné ždibečky se přitom samy jakoby řadí (možná skutečně, třeba jen v naší mysli) do různých křivek, řad, útvarů a šiků. Zahušťují se a ředí, uspořádávají, jako kdyby to byly svébytné a sebevědomé prvky nějakého velkého celku, třeba stébla trávy na louce, listy stromů, rojící se včely, hejna ryb nebo ptáků.

A mezi kterýmikoli plastickými tečkami či body jsou navíc nedozírné prostory možných barevností. Na tečkováních obrazech Evy Prokopcové je toho jakoby málo a zároveň jakoby vše. Otevřená struktura je připravená přijmout nejrůznější významy. Prázdná nádoba má také jediný (jedinečný) tvar, ale její možnost obsahovat (kolikerym se může naplnit obsahem) je nevyčerpatelná.

Obrazy Evy Prokopcové vznikají podobně jako energetická pole Václava Boštíka, ale jsou – časem a osobními zkušenostmi – jinde. Směřování sice může být rozličné, ale na cestě ke všem cílům jde vždy jen o jediné. O další a další - a potom o další krok.

"Malování je pro mne propojováním vnitřního nervového uspořádání s celým vesmírem. Na plátno vytahuji nějaké nitky, které procházejí mnou, obrazem, galaxiemi. Mám dojem, jako kdybych se tím malováním vřazovala do nějakého vesmírného řádu, cítím, že i já jsem malinkou součástí kosmu, že do vesmíru patřím. Malováním se utvrzuji ve své lidské existenci. Když nemaluji, když nejsem v kontaktu s plátnem, mám pocit, že se ztrácím, propadám do nějaké hrozné temnoty."

Jiří Hůla

Lao C´(Starý Mistr)

Tao te t'ing (Kanonická kniha o cestě a její síle)

11

Třicet paprsků je dohromady kolo

ale teprve to *nic* mezi nimi

přivodí smysl a účel kola!

Hrnčíř roztáčí kruh, aby vyrobil nádobu

ale teprve to *nic* v ní

přivodí smysl a účel nádoby!

Tešeme dveře i okenice, abychom zbudovali dům

ale teprve to *nic* v něm

přivodí smysl a účel domu!

Tak v tom, co je, záleží prospěch

a v tom, co není, je účel a smysl!

21

Uzpůsobení Velké Síly neboli *Te*

záleží v tom, jak sleduje Cestu neboli *Tao*

Cesta je utvářena

do nepostižitelnosti a do nezřetelnosti

Ó nepostižitelnosti Ó nezřetelnosti

ve vás jsou všechny formy

Ó nepostižitelnosti Ó nezřetelnosti

ve vás jsou všechny věci!
Ó mlhavosti Ó temnoto
ve vás se tají všeho podstata!
A je to podstata nanejvýš pravá
a v tom je důkaz a důvěra
neboť od starověku až po dnešek
se jeho jméno neztratilo, zůstává
ono vidělo počátek věcí všech
Odkud známe podobu počátku věcí?
Od něho!

Přeložil Oldřich Král